

POSTANOWIENIE

Dnia 15 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Czubik

w sprawie z wniosku P. N.

o wyłączenie sędziego Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie M. R. od orzekania w sprawie o sygn. akt V Nsm 1119/18 (obecnie V Opm 114/21),

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 15 marca 2023 r.,

- 1. wniosek o wyłączenie sędziego pozostawia bez rozpoznania;**
- 2. umarza postępowanie w pozostałym zakresie**

UZASADNIENIE

W piśmie z 14 września 2022 r. (k. 3367 akt zasadniczych sprawy) P. N. wskazał m.in.: „podważam postanowienie Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi Południe w Warszawie do sprawy V Rcz 45/20 z dnia 7 lipca 2020 roku wydane przez sędziego M. R. ponieważ: 1. Sprawę rozpoznawał sędzia nominowany dnia 2019.07.10 przez KRS, który został uznany za niekonstytucyjny, o czym dowiedziałem się dopiero w dniu 14.09.2022 r. (...)” – pisownia oryginalna.

W piśmie z 11 października 2022 r. (k. 3380-3381 akt zasadniczych), będącym uzupełnieniem wniosku z 14 września 2022 r., P. N. wskazał m.in.: „moje pismo z dnia 14.09.2022 r jest wnioskiem o wyłączenie sędziego M. R. i unieważnienie postanowienia z dnia 7 lipca 2020 r zgodnie z art. 26 § 2 u.s.n. dotyczący rozpoznawania wniosków lub oświadczeń dotyczących wyłączenia sędziego albo o oznaczenie sądu, przed którym ma się toczyć postępowanie,

obejmujących zarzut braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego” – pisownia oryginalna.

Postanowieniem z 2 marca 2023 r., V Nsm 1119/18, Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie postanowił:

1. na zasadzie art. 26 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym przekazać Sądowi Najwyższemu akta sprawy V Nsm 1119/18 (obecnie zarejestrowane za sygn. akt V Opm 114/21) celem rozpoznania wniosku uczestnika P. N. o wyłączenie sędziego M. R.;

2. na zasadzie art. 26 § 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym przekazać Sądowi Najwyższemu akta sprawy V Nsm 1119/18 (obecnie zarejestrowane za sygn. akt V Opm 114/21) celem rozpoznania skargi uczestnika P. N. o stwierdzenie niezgodności z prawem postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie z dnia 7 lipca 2020 r. w sprawie o sygn. akt V RCz 45/20.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o wyłączenie sędziego należało pozostawić bez rozpoznania (punkt pierwszy postanowienia), natomiast postępowanie w pozostałym zakresie umorzyć (punkt drugi postanowienia).

Co do punktu pierwszego postanowienia, zgodnie z art. 26 § 2 zd. 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz.U. 2021, poz. 1904 ze zm.; dalej: „ustawa o SN”), do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych należy rozpoznawanie wniosków lub oświadczeń dotyczących wyłączenia sędziego albo o oznaczenie sądu, przed którym ma się toczyć postępowanie, obejmujących zarzut braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego. Na mocy art. 26 § 3 ustawy o SN, wniosek, o którym mowa w § 2, pozostawia się bez rozpoznania, jeżeli obejmuje ustalenie oraz ocenę zgodności z prawem powołania sędziego lub jego umocowania do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości.

W niniejszej sprawie należało zastosować art. 26 § 3 ustawy o SN, albowiem wniosek o wyłączenie sędziego M. R. od rozpoznania sprawy opierał się właśnie na argumentacji związanej z próbami ustalenia oraz oceny zgodności z prawem

powołania sędziego lub jego umocowania do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości (jak wskazał P. N.: „sprawę rozpoznawał sędzia nominowany dnia 2019.07.10 przez KRS, który został uznany za niekonstytucyjny”; w tym duchu także argumentacja zawarta w piśmie z 11 października 2022 r.).

Co do punktu drugiego postanowienia, zgodnie z art. 26 § 4 ustawy o SN, do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych należy rozpoznawanie skarg o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia Sądu Najwyższego, sądów powszechnych, sądów wojskowych oraz sądów administracyjnych, w tym Naczelnego Sądu Administracyjnego, jeżeli niezgodność z prawem polega na podważeniu statusu osoby powołanej do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, która wydała orzeczenie w sprawie. Interpretując literalnie treść tego przepisu należy zauważyć, że znajdować on może wyłącznie zastosowanie w sytuacji, gdy doszło w sprawie do wydania orzeczenia, które uzyskało walor prawomocności i które to orzeczenie w swojej istocie podważa status osoby powołanej do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim. W takich sytuacjach właściwość Sądu Najwyższego – Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych polega na rozpoznaniu skargi celem ewentualnego stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, które już podważyło (*factum est*) status sędziego. Warunkiem zastosowania art. 26 § 4 ustawy o SN jest więc wyłącznie prawomocny procesowo stan podważenia statusu sędziowskiego, a nie wnioski skarżącego oparte o rozważania na temat potencjalnej niezgodności z prawem przyszłych orzeczeń wydanych przy udziale osób, których status sędziowski jest przez tegoż skarżącego kwestionowany. W przedmiotowej sprawie nie doszło do podważenia statusu sędziowskiego przez prawomocne orzeczenie sądowe. Stąd też przepis ten nie znajduje zastosowania w sprawie i w tym zakresie postanowienie Sądu przekazujące sprawę do Sądu Najwyższego pozostaje bezprzedmiotowe.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

